

**Historien om
Unge funksjonshemmede
1980 - 2020**

1980

FFOU og flere ungdomsgrupper for funksjonshemmede ser behovet for en ungdomsparaply og Funksjonshemmedes Fellesorganisasjons Ungdom (FFOU) ser dagens lys. Solidaritet, rettferd og samfunnsmessig likestilling dannet grunnlaget for FFOUs arbeid. Bak FFOU sto Bløderforeningen i Norge, Landsforeningen for Hjerte- og Lungesykes Ungdom, NORILCOs Ungdomsgruppe, Norges Blindforbunds Ungdomsutvalg, Norges Handikapforbunds Ungdom, Norsk Forbund for Psykisk Utvklingshemmede, Unge med Epilepsi, Norsk Forening for Mental Helse, Norges Døveforbunds Ungdomsutvalg, Revmatikerforbundets Ungdomsutvalg, Norges Astma- og Allergi Ungdomsutvalg, Psoriasis-forbundets Ungdom og Hørselssvekkedes Ungdom.

1981

1981 var FNs internasjonale år for funksjonshemmede. Dette året var hovedfokuset på å få FFOU til å bli en selvstendig organisasjon. I løpet av året fikk FFOU endelig etablert et eget kontor med en fast ansatt. Det ble arbeidet for å forbedre organisasjonens stønadsmuligheter overfor Statens Ungdoms og Idrettskontor (STUI) og for å oppnå observatørstatus i Landsrådet for Norske Ungdomsorganisasjoner (LNU).

1982

FFOU fikk midler fra Kultur- og Vitenskapsdepartementet som bidro til at organisasjonens økonomi i stor grad har vært selvstendig. I tillegg sendte fire organisasjoner søknad til STUI gjennom FFOU og ble regnet for stønadsberettiget. Av midlene STUI tildelte mottok FFOU 75 000,-. Styremedlemmer deltok på LNU arrangement om blant annet skolering, ungdomspolitik og U-hjelp.

1983

1983 var preget av vekst i FFOU. Ungdomsstyret konsentrerte sin virksomhet om å forbedre kontakten med medlemsorganisasjonene, delta aktivt i eksterne arrangementer og å utvikle det nordiske engasjement. Den økonomiske situasjonen var vanskelig og organisasjonen fikk ingen statlig støtte. FFOU var derfor totalt avhengig av økonomisk støtte fra FFO.

1984

Et nytt år preget av vekst for FFOU med bedret økonomi. FFOU økte dette året sin utadrettede virksomhet og fikk observatørstatus i FFOs arbeidsutvalg. 1984 var også et aktivt år for det nordiske samarbeidet FUN (Funksjonshemmede Ungdommer i Norden).

1985

1985 var et arbeidskrevende år med mye fokus på bedring av den økonomiske situasjonen og for å få statlig støtte gjennom Statens Ungdoms og Idrettskontor (STUI). 1985 var FNs internasjonale ungdomsår, men dessverre ble ikke funksjonshemmet ungdom et sentralt tema, noe FFOU hadde håpet på og arbeidet for.

1986

Også i 1986 var bedring av økonomiske kår for funksjonshemmedes ungdomsorganisasjoner et sentralt tema. Støtten fra STUI til FFOU og de små organisasjonene utgjorde 250 000,-, hvorav 50 prosent ble tildelt FFOU og det resterende til medlemsorganisasjonene. FFO støttet i tillegg FFOU med 50 000,-. Dette året avtok også aktiviteten i det nordiske samarbeidet og Norges Handikapforbunds Ungdom meldte seg ut grunnet manglende gjennomslag for vedtektsendring året før.

1987

1987 var et aktivt år og også nå sto arbeidet med støtteordningen sentralt. For første gang ble det åpnet for at FFOU kunne nominere kandidater til en av plassene i Innstillingsrådet for ungdomsmidlene.

1988

Dette året sto i samarbeidets tegn for FFOU. Gjennom året ble det forsøkt å få til et nærmere samarbeid med medlemsorganisasjonene. Dette ble blant annet gjort gjennom samarbeidskonferansen. I 1988 fikk FFOU også en ny medlemsorganisasjon gjennom Norges Diabetesforbunds Ungdomsavdeling.

1989

I 1989 ble grunnlaget for en økt utadrettet virksomhet lagt. Utarbeidelsen av forslag til handlingsplan for FFOU sto sentralt i dette arbeidet, det samme gjorde møtet med de politiske ungdomsorganisasjonene i forbindelse med valgkampen. Dette året fikk FFOU også et tilskudd på 225 000,- fra Kultur- og Vitenskapsdepartementet. Dette ga en god økning og det var ikke lenger nødvendig å søke om støtte fra FFO.

1990

I 1990 ble det for første gang lagt frem en treårig handlingsplan. Dette ble gjort for å øke aktiviteten etter en vanskelig periode. Også dette året fikk FFOU et tilskudd fra Kultur- og Vitenskapsdepartementet. Norsk Dymeliforenings Ungdom og Norsk Narkolepsiforenings Ungdom meldte seg inn i FFOU og medlemstallet steg dermed opp i 12.

1991

1991 ble igjen et vanskelig år for FFOU da den økonomiske støtten ble drastisk kuttet. Dette fikk stor betydning og planene om kurs og styremøter ble skrinlagt. Samtidig ble handlingsplanen lagt til side. FFOU søkte om støtte fra FFO og fikk innvilget 25 000,- i støtte, samt et lån på 20 000,-. Dermed gikk FFOU inn i 1992 med gjeld.

1992

I 1992 ble samarbeidet satt på en hard prøve. FFOUs ordinære ungdomskonferanse vedtok nedleggelse av organisasjonen. Den ekstraordinære ungdomskonferansen vedtok å videreføre sammenslutningen og dermed ble det ikke alvor av planene om å legge ned paraplyen. Norsk Epilepsiforbunds Ungdom meldte seg ut høsten 1992. Dette året ble det også lagt vekt på å bedre kontakten med FFO.

1993

1993 var et aktivt år for FFOU, til tross for at organisasjonen deler av året hadde et redusert styre. Sentrale saker dette året var forholdet til FFO, forholdet til medlemsorganisasjonene og driftstilskudd. Norsk Epilepsiforbunds Ungdom meldte seg på nytt inn i FFOU.

1994

Aktiviteten økte dette året og på dagsorden sto Reform '94, tilskudd fra Sosial- og Helsedepartementet til funksjonshemmedes ungdomsorganisasjoner og kontakten med medlemsorganisasjonene og FFO. Dette året ble Ungdomsgruppa i Den Norsk Kreftforening tatt opp i FFOU.

1995

1995 var jubileumsår for FFOU som nå feiret 15 år. Sentrale saker dette året var driftstilskudd fra Barne- og familie-departementet, tilskudd fra Sosial- og Helsedepartementet til funksjonshemmedes ungdomsorganisasjoner, utgivelse av informasjonshefte og kontakt med medlemsorganisasjonene og FFO. Norges Blindforbunds Ungdom meldte seg ut etter at Norges Blindforbund gikk ut av FFO samme år.

1996

I 1996 ble det brukt mye tid på å synliggjøre FFOU og representasjon sto derfor høyt på planen. I tillegg jobbet sammenslutningen med driftstilskudd fra Barne- og familie-departementet, tilskudd fra Sosial- og helsedepartementet og kontakt med FFO og medlemsorganisasjonene. Ungdoms-gruppen i Den Norske Kreftforeningen meldte seg ut av FFOU i 1996, samtidig som Landsforeningen for Nyrepasienter og Transplantertes Ungdom meldte seg inn.

1997

Tilskuddsordningen for barne- og ungdomsorganisasjonene ble revidert dette året og saken sto sentralt på FFOUs agenda i 1997. Organisasjonen startet arbeidet med heftet Etikk og Moral rundt temaene genteknologi, fostervannsdagnostikk, abort samt aktiv og passiv dødshjelp.

1998

Også dette året var tilskuddsordningen sentral og FFOU fulgte tett med på Barne- og familiedepartementets arbeid med regelverket. FFOU - skrivebordsunderlag ble trykket opp for å synliggjøre FFOU og medlemsorganisasjonene blant ungdom i hele landet. Norsk

Narkolepsiforenings Ungdom meldte seg ut av FFOU i 1998, mens Den Norsk Kreftforenings Ungdom søkte seg tilbake i ungdomsparaplyen. Dette året mistet FFOU noe av den gode kontakten med FFO da organisasjonen måtte flytte fra FFOs lokaler.

1999

Igen er FFOUs økonomi ustabil. Dette medførte problemer for arrangering av kurs og aktuelle saker som FFOU kunne gripe tak i. På grunn av vanskeligheter med å finne tilrettelagte hoteller begynte FFOU dette året med hotellundersøkelser og anbefalinger til hotellene vedrørende tilrettelegging for funksjonshemmede. Interesseforeningen for LMBBs syndrom ble tatt opp som medlem med begrensede rettigheter.

2000

I 2000 sto holdningsskapende arbeid i FFOUs fokus da organisasjonen fikk tildelt midler til informasjonsprosjektet Ungdom Lærer Ungdom. Dette året fikk FFOU også en egen plass i statsbudsjettet. Dessverre førte det ikke til den forespeilte bedringen av økonomien. Heftet Etikk og Moral, som er ment for et bidrag til diskusjon i skoler og organisasjoner, ble ferdigstilt.

2001

Internasjonalt engasjement sto sentralt for FFOU dette året. Organisasjonen tok både initiativ til det nordiske samarbeidet Nordens Unge Handicappede (NORDcap) og startet sitt bistandsarbeid på Dominikanske Republikk. Norsk Forening for Nevrofibromatoses Ungdom og Norsk Cøliakiforenings Ungdom ble tatt opp som medlemmer. I tillegg betalte Landsforeningen for Trafikkskadde i Norges Ungdom kontingent, men var foreløpig ikke formelt tatt opp som medlem.

2002

Dette året ble det lagt frem nye forskrifter til tilskudds-ordningen for barne- og ungdomsorganisasjonene og FFOU jobbet aktivt overfor Barne- og familiedepartementet om dette. Det internasjonale arbeidet fortsatte og FFOU gjorde et for-prosjekt med samarbeidspartnerne på Dominikanske Republikk. Dette året var også aktivt for FFOUs Fremtids-utvalg, som ble satt ned for å redegjøre for forbedringer i FFOU og organisasjonens vei videre.

2003

Den økonomiske situasjonen løsnet endelig da FFOU fikk utbetalt 735 000,- i driftstilskudd fra Barne- og familie-departementet i 2003 og det ble ansatt en sekretær i full stilling. Holdningsskapende arbeid sto sentralt på FFOUs agenda og gjennom informasjonskampanjen Funksjons-hemming på plakaten ble organisasjonen synliggjort på flere arenaer. Internasjonalt arbeid sto også sentralt i FFOUs arbeid dette året da to av FFOUs representanter var på Dominikanske Republikk for å bidra til oppbyggingen av landets første ungdomsorganisasjon. I 2003 ble også arbeidet for å forbedre relasjonen til FFO og å få til et mer formalisert samarbeid påstartet. Ungdomsgruppa i Landsforeningen for Nyrepasienter og Transplanterte ble nedlagt og organisasjonen meldte seg ut av FFOU i 2003.

2004

I løpet av 2004 har det vært stor aktivitet i FFOU og organisasjonen har jobbet aktivt på flere områder. FFOU økte sin interessepolitiske innsats og Stortingsmelding nr. 40 (2003-2003) *Nedbygging av funksjonshemmende barrierer, høyere utdanning og studiefinansieringsordninger* samt sosial inkludering sto sentralt. I tillegg har 2004 vært et aktivt år for informasjonstiltaket Ungdom Lærer Ungdom og organisasjonen har holdt foredrag på videregående skoler, på fritidsklubber og i ungdomsorganisasjoner. Foreningen for Hjertesyke Barn og Landsforeningen for Trafikkskadde i Norges Ungdom ble tatt opp som medlemmer i 2004.

2005

Det er 25 år siden FFOU ble startet opp og ungdoms-organisasjonen markerer 25 - års jubileum. Det interesse-politiske arbeidet står også sentralt dette året og gjennom prosjektet *Like, men ulike* gjør FFOU en innsats for å synliggjøre funksjonshemmede i flerkulturelle miljøer. Dette året søkte Norsk Forening for Osteogenesis Imperfecta og Ryggmargsbrokk- og hydrocephalusforeningen om medlemskap og FFOUs medlemstall økte dermed til 18 organisasjoner. Mental Helse Norge ble tatt opp som nytt medlem.

2005-07

Generalforsamlingen som tok sted i 2007 rapporterte på styreperioden 2005-2007. Høyt på prioriteringslisten var yrkesrettet attføring samt høyere utdanning og studiefinansiering. Organisasjonen fikk også en rekordtildeling i midler i 2006 på over en million kroner. Norsk Interesseforening for Kortvokste og Norsk Dysleksiforbunds Ungdom ble tatt opp som nye medlemmer. I 2006 ble det utarbeidet en ny grafisk profil for å bedre fremstå som en ungdommelig og selvstendig ungdomsparaply og i 2017 skiftet vi navn til Unge funksjonshemmede.

2008

Unge funksjonshemmede ble tildelt et driftstilskudd fra Bufdir på 1 330 839,- for å dekke 2 heltidsansatte. Vi gjennomførte blant annet to vellykkede jobbsøkerkurs og fikk en ny medlemsorganisasjon: . Organisasjonene ble invitert av barne-og likestillingsminister Manuela Ramin-Osmundsen til å sitte i en ekspertgruppe på ungdoms fritid og deltagelse og innflytelse lokalt med blant annet LNU samt Ungdom & Fritid.

2009 - 2010

I 2009 prioriterte vi fire områder: ungdomsrehabilitering, studiefinansiering for funksjonshemmede, rett til en aktiv fritid, samt sysselsetting og økonomi/levekår. Unge funksjonshemmede fikk i tillegg nye vedtekter, og organisasjonens sekretariat har også vært gjennom en periode med en del omlegginger blant annet på grunn av nye ansettelses og et positivt økonomisk løft. Nettsiden fikk et nytt grafisk uttrykk og vi samarbeidet med LO for å lage to informasjonsfilmer og brosjyre om tilrettelegging på arbeidsplassen. I denne perioden flyttet organisasjonen kontor igjen til Mariboegate 13 hvor vi fortsatt befinner oss. Unge funksjonshemmede fikk følgende nye medlemmer: Norsk Tourette Forening, Norges Blindforbunds Ungdom og Norsk forening for cystisk fibrose ungdom.

2010 - 2011

En viktig politisk seier var at vi fikk alle våre krav om utdanning innført i Statsbudsjettet for 2010. Dette inkluderer 12 måneders studiefinansiering for unge funksjonshemmede og kronisk syke samt tilleggsstipend. Et annet området vi begynte lobbyarbeid med var å fjerne aldersgrensen på 26 år på aktivitetshjelpemidler. Sekretariatet gikk fra 6 ansatte til 9 for å dekke behovet med ulike prosjekter. Vi begynte også arbeidet med å følge ratifisering av FN konvensjonen om funksjonshemmedes rettigheter (CRPD).

2011-2012

I perioden 2011-2012 valgte Unge funksjonshemmede å prioritere ungdomshelse, utdanning, bolig, arbeid og pensjon. Organisasjonen lanserte en visjon for ungdomshelse i 2020 og har drevet mye lobbyarbeid samt deltatt i møter i Helse- og omsorgskomiteen, Helsedirektoratet og helse- og omsorgsdepartementet. Samtidig er vi engasjert i ungdomsrådet ved Oslo universitetssykehus og arbeidet med å gjøre Ahus mer ungdomsvennlig. Det siste året var preget av mye reisevirksomhet, noe som styrket vår kontakt med søsterorganisasjoner i de europeiske landene, og ga oss bedre kjennskap til forholdene i resten av Europa. Unge funksjonshemmede fikk et nytt medlem i denne perioden: Foreningen for voksne med medfødt hjertefeil.

2013

I 2013 prioriterte Unge funksjonshemmede følgende områder som ble valgt ved fjorårets generalforsamling: ungdomshelse, ungdomssatsing i NAV, stabil finansiering til medlemsorganisasjonene og utdanning. Unge funksjonshemmede bidro på flere IA konferanser, samlinger for ansatte i NAV og samlinger for lokale NAV kontor. Vi har også gjennomført møter med fagforeninger, arbeidsgiverorganisasjoner, tiltaksarrangører og forskere.

2014

I 2014 har vi prioritert temaene ungdomshelse samt arbeidsliv og levekår. Dette innebar å fortsette arbeidet med en nasjonal strategi for ungdomshelse. Et nytt og oppdatert politisk notat om ungdomshelse ble utarbeidet vinteren 2014. Vi bidro også med politisk innspill om ungdomsrehabilitering og på en helsekonferanse ble filmen vår *Unge tanker om overganger* vist til over 1000 fagpersoner. Under Arendalsuka arrangerte Unge funksjonshemmede et vellykket frokostmøte og debatt, med statssekretær Torkild Aamland og stortingspolitikere i panelet. Vi publiserte heftet The NAVigator hvor vi anbefaler en rekke tiltak for å få til godt ungdomsarbeid i NAV. Det ble besluttet å ansette en kommunikasjonsrådgiver som har gitt sekretariatet ressurser til å satse mer på nettpublisering og sosiale medier som Facebook og Twitter. NOFUS Ung ble vår 33. medlemsorganisasjon.

2015 - 2016

I 2015 har vi prioritert temaene arbeidsliv og levekår, ungdomshelse og organisasjonenes rammevilkår. Hovedvekten i det politiske påvirkningsarbeidet har vært på økt ungdoms- og lokal arbeidsmarkedskompetanse i NAV, økt bruk av tilretteleggingsgarantien og fjerning av alders- og varighetsgrensene på utdannings- og arbeidsmarkedstiltak for ungdom med nedsatt funksjonsevne. Vår populære jobbformidlings-nettsted Jobbressurs.no ble ikke tildelt flere midler og drift ble overdratt til Stiftelsen Magasinet Velferd som slo den sammen med sin portal Jobbforalle.no. Unge funksjonshemmede var som medarrangør i det årlige FFO-arrangementet En sjelden dag og i april gjennomførte vi seminar og nettverksmøte for Unge funksjonshemmede sjelden-organisasjoner. Nye medlemmer dette året inkluderer ADHD Norge i 2015 og MS forbundet.

2016 - 2017

I 2016 har vi prioritert temaene arbeidsliv og levekår, ungdomshelse, utdanning og organisasjonenes rammevilkår. Styret og sekretariatet deltok på en rekke seminarer om helse under Arendalsuka og arrangerte videre et eget arrangement om seksuell helse i forbindelse med

prosjektet «Sex som funker». I august løftet vi utdanning gjennom kampanjen #mittvitnemål. Målet har vært å sette inkluderende skole på dagsorden før valget 2017. Fotoprojektet #jegelsker ble lansert i Eldorado bokhandel under Skeive dager i Oslo og hang der i over en måned. Den har siden blitt vist på Helsesøsterdagen og Skamløsdagen samt i Uke 6, et gratis seksualundervisningsmaterieell for 1.-10. Trinn. Norges Fibromyalgiforbund ble nytt medlem i Unge funksjonshemmede.

2017-18

I 2017 fikk Unge funksjonshemmede nye nettsider som er mer brukervennlig og som lot oss formidle bedre aktivitet rundt temaene arbeidsliv og levekår, ungdomshelse, utdanning og organisasjonenes rammevilkår. Hovedfokus i vårt politiske påvirkningsarbeid har vært å sikre at ungdom generelt, og ungdom med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer spesielt, ikke overses i regjeringens arbeidslivstiltak. I vår ga Unge funksjonshemmede tilslutning til Fritidserklæringen som skal sikre at alle barn og unge har et fritidstilbud. Spiseforstyrrelser foreningen ble nytt medlem.

2018-19

Det har vært stor utskiftning i sekretariatet i 2019 som har blitt omorganisert i samsvar med organisasjonens behov og mål. FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne har vært høyt prioritert. Vi har vært del av en koalisjon på 125 organisasjoner som har stått sammen om en rapport til FN om funksjonshemmedes rettigheter i Norge. Unge funksjonshemmede har vært representert på FN-møter i Genève og New York og vært svært aktive i dette politiske arbeidet. Som en videreføring av arbeidet Unge funksjonshemmede har gjort på seksuell helse, har vi i 2019 startet et samarbeid med Likestillingssenteret for å se nærmere på seksualtekniske hjelpemidler som del av prosjektet «Hva skal jeg si?». Nytt medlem i år er Iktyoseforeningen.

2019-20

I 2019 har rådgiver Anette Remme og flere styremedlemmer som har vært involvert i prosjektet «Sex som funker holdt rundt 30 foredrag om temaet. Vi tok også fatt på det nye prosjektet «Se hele mennesket» med fokus på sammenhengen mellom psykisk helse og somatisk helse. I 2020 ble en animasjonsfilm for prosjektet lansert. Unge funksjonshemmede hadde en rekke prosjekter og kampanjer i gang fokusert på tilrettelegging på folkehøyskoler, mobbing og hatprat mot funksjonshemmede i skoler samt en rettighetskampanje. Korona-krisen har påvirket all møtevirksomhet slik at arrangement må foregå digitalt og sekretariatet har for første gang hatt hjemmekontor i lengre perioder. I november feiret vi at Unge funksjonshemmede hadde 40-års jubileum. Dette ble markert med en film hvor flere som var involvert i organisasjonen oppover årene ble intervjuet og på nettsiden hvor vi samlet arkivmaterialer. ME-Foreningen ble vår 38. medlem.